

Oponentský posudek bakalářské práce
Delfská věštírna jako dějiště lidské individuace

autorka: **Lenka Jůnová**
vedoucí: **Mgr. Hynek Bartoš, Ph.D.**

Autorka předložila práci, v níž se snaží doložit souvislost mezi působením delfského kultu, resp. apollinským a dionýským kultem v Delfách a procesem lidské individuace. Práce vychází ve velké míře z komentáře R. Chlupa k Plútarchově spisu „O delfském E“ a je doplněna řadou primárních i sekundárních textů.

Práce sestává ze tří hlavních obsahových částí: v první (kap. 3-4) autorka seznamuje čtenáře s charakteristikami božstev Apollóna a Dionýsa, různými mýtickými verzemi jejich vzniku, s historickým pozadím apollinského a dionýského kultu a samotných Delf. Ve druhé části (kap. 5) se věnuje Plútarchově podání Apollóna a Dionýsa, ve třetí (kap. 6) pak krátce pojednává „fenomenologii Delf“ na základě studie Norberga-Schultze. Text je přehledně členěn a dobře se v něm orientuje. Autorka vychází z poměrně široké palety české a anglické sekundární literatury a představuje Apollóna i Dionýsa v mnoha souvislostech, což patří mezi klady práce.

Prvním nedostatkem je nevyjasněná metoda práce s texty: ačkoli druhá kapitola nese název „Metoda“, autorka v ní jen představuje prameny, ze kterých hodlá čerpat, a metodu práce charakterizuje takto: „Své poznatky jsem získala na základě porovnání výše uvedených textů.“ (s.5) To je poněkud vágní určení, které se – bohužel – promítlo po mém soudu i do samotné práce v tom, že není příliš jasný diskurz, v němž se autorka pohybuje: v prostoru mezi religionistickou studií, filosofickým pojednáním a fenomenologií místa.

Druhá slabina souvisí s předchozí: autorka pracuje s texty poněkud volně. Např. při rekapitulaci knihy „O delfském E“ není často jasné, zda jde o autorčin výklad Plútarchova textu, autorčin výklad komentáře R. Chlupa, nebo konečně jen o parafrázi Chlupova komentáře. Např. na str. 31 stojí: „Avšak Plútarchos vzápětí dodává, že nemusí jít pouze o náboženské symboly...“ – to nedodává Plútarchos, ale Radek Chlup.

Konečně třetí výtka směřuje k nejasnému pojetí „lidské individuace“. Autorka v úvodu uvádí dva zdroje (Filosofický slovník Ivana Blechy a kol. a The Cambridge Dictionary of Philosophy), podle nichž individuum je to, co je nedělitelné, a individuace „proces, v němž se obecné stává jedinečným“. V samotné práci volně pracuje s pojetími z dalších sekundárních zdrojů různých autorů (J. Bouzek, R. Chlup aj.). Čtenář je ponechán v nejistotě, co autorka pod pojmem individuace přesně myslí: zda společenský fenomén odvozený ze společenství organizovaných na základě dohody jednotlivců, nebo filosofický koncept, který prezentuje lidskou duši jako individuální nesmrtelnou entitu, případně proces proměny představ o jistých božstvech (tj. Apollónovi, Dionýsovi, Hádovi), resp. prolnutí apollónského a dionýského principu. Není jasné ani to, zda je představa o lidské individualitě závislá na chápání lidské smrtelnosti, nebo nesmrtelnosti: člověk si má uvědomit svoji smrtelnost, cesta individuace je nicméně dovršena až v představě nesmrtelnosti jedince (srv. str. 36).

Vzhledem k uvedeným připomínkám navrhuji hodnotit práci v pásmu „velmi dobře“ počtem 24 bodů.

Mgr. Stanislav Synek